

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Cucerescu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, I. Muruianu și V. Efros

D E C I Z I E

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău prin intermediul reprezentantului Damian Cristina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Burciu Vitalie împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care s-a respins cererea Consiliului mun. Chișinău cu privire la prelungirea termenului de depunere a apelului motivat și s-a restituit cererea de apel

c o n s t a t ă

La 23 august 2016 Burciu Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată Burciu Vitalie a indicat că deține în proprietate lotul de pământ cu numărul cadastral 0100425048 situat pe str. Bucovinei, mun. Chișinău.

Pentru accesul la lotul nominalizat, conform planului general, este prevăzut drum cu lățimea de 3,5 m, care ilegal a fost închis cu un gard capital, amplasat de-a curmezișul drumului de către Sîrbu Viorica, care deține în proprietate lotul de pământ cu numărul cadastral 0100425172. Totodată, accesul a fost micșorat în lățime cu aproximativ un metru de către Cernea Ion, care deține în proprietate lotul de teren cu numărul cadastral 0100425044 și care ilegal a construit un gard capital de-a lungul drumului și de către Vaculovschi Elena, care deține în proprietate terenul cu numărul cadastral 100425045.

La 04 iulie 2014 Direcția Generală, Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a întocmit Actul despre controlul îndeplinirii cerințelor de folosire rațională și ocrotire a resurselor funciare, prin care s-a constatat că Viorica Sîrbu, familia Dorin și Elena Vaculovschi, proprietarii actuali ai loturilor de pământ cu numerele cadastrale 0100425172, 0100425044 și 0100425045, fără a efectua coordonările respective cu serviciile abilitate și în lipsa deciziilor corespunzătoare ale Consiliului mun. Chișinău privind atribuirea terenurilor, au ocupat ilegal un lot de pământ proprietate municipală cu suprafața de 0,014 ha, care conform Planului urbanistic general al or. Chișinău și cartierului locativ din zona respectivă, este destinat organizării căii de acces spre loturile de pământ.

S-a mai constatat prin acest act că pe terenul în cauză au fost edificate neautorizat garduri capitale, fiind astfel blocat accesul liber spre loturile de pământ cu numerele cadastrale 0100425048, 0100425047 și 0100425046 și s-a impus ca măsură aplicarea de

către serviciile abilitate a sancțiunilor prevăzute de actele normative în vigoare, achitarea prejudiciilor materiale pentru ocuparea ilegală a terenurilor, demolarea construcțiilor edificate neautorizat și tragerea la răspundere a contravenienților.

Agenția Ecologică Chișinău a aplicat lui Cernea Ion, Sîrbu Viorica și Vaculovschi Elena sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 40 unități contravenționale cu demolarea gardurilor și construcțiilor din contul contravenienților.

Agenția Ecologică Chișinău a relatat Primăriei mun. Chișinău despre atribuția de a emite decizii cu privire la demolarea imobilelor, indiferent de tipul de proprietate și a solicitat informarea Agenției despre măsurile întreprinse.

Prin cererea din 06 februarie 2015 a solicitat Primăriei mun. Chișinău emiterea deciziilor cu privire la demolarea gardurilor și construcțiilor construite ilegal de către Sîrbu Viorica, Cernea Ion și Vaculovschi Elena și obligarea acestora la demolarea construcțiilor.

La 02 martie 2015 Primăria mun. Chișinău i-a comunicat că soluționarea problemei în cauză ține de competența Preturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

La 03 martie 2015 s-a adresat repetat cu aceeași cerere la Pretura sect. Rîșcani mun. Chișinău, care prin scrisoarea primită la 05 aprilie 2015, i-a comunicat că în rezultatul acțiunilor întreprinse, Sîrbu Viorica a fost obligată până la 01 iunie 2015 să construiască/instaleze un gard pe linia roșie a terenului proprietate privată ce-i aparține și să demoleze cu forțele proprii porțiunea de gard în vederea eliberării lotului de pământ ocupat ilegal. În cazul în care Viorica Sîrbu nu se va conforma, Pretura cu aportul întreprinderii specializate în acest scop va demola forțat gardul și va elibera lotul de pământ ocupat.

Din sursele de internet a aflat că la ședința ordinară a Consiliului mun. Chișinău din 02 aprilie 2015 s-a examinat chestiunea cu privire la operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Academician Rădăuțanu, 83, (parcela cu numărul cadastral 0100425 044), prin care lui Cernea Ion i s-a atribuit sectorul de teren, și anume drumul care duce spre loturile de pământ cu numerele cadastrale 0100425046, 0100425047 și 0100425048, fiind astfel micșorată lățimea drumului de acces cu 1 m.

La 04 iulie 2016 a solicitat Consiliului mun. Chișinău să i se comunice faptul dacă a emis decizii cu privire la operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425045, al cărei proprietar este Vaculovschi Elena și operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425172, al cărei proprietar este Sîrbu Viorica.

Direcția Generală, Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Primăriei mun. Chișinău prin scrisoarea primită la 30 iulie 2016, i-a oferit un răspuns formal, fără a fi lichidată întrebarea adresată în cererea din 04 iulie 2016.

Burciu Vitalie cere anularea scrisorii Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare nr. 01/109-1705 din 19 iulie 2016, recepționată la 30 iulie 2016, în care nu i s-a oferit răspuns la întrebarea adresată Consiliului mun. Chișinău prin cererea nr. B-3700/2/16 din 04 iulie 2017; obligarea Consiliului mun. Chișinău să prezinte și să anexeze la dosar confirmarea sau infirmarea existenței deciziilor Consiliului mun. Chișinău cu privire la operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425045, al cărei proprietar este Vaculovschi Elena și operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str.

Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425172, al cărei proprietar este Sîrbu Viorica și în cazul confirmării existenței acestor acte administrative, a solicitat anularea acestora (f.d. 4-7).

La 31 octombrie 2016 Burciu Vitalie a depus cerere de chemare în judecată concretizată solicitând declararea ilegalității răspunsului Direcției Generale, Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Primăriei mun. Chișinău nr. 01/109-1705 din 19 iulie 2016, dat din numele Consiliului mun. Chișinău și obligarea Consiliului mun. Chișinău să elibereze informația solicitată prin cererea nr. B-3700/2/16 din 04 iulie 2016 și anume a deciziilor Consiliului mun. Chișinău cu privire la operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425045, al cărei proprietar este Vaculovschi Elena; operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425172, al cărei proprietar este Sîrbu Viorica (f.d. 26-34).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Burciu Vitalie.

S-a obligat Consiliul mun. Chișinău să furnizeze lui Burciu Vitalie decizia Consiliului mun. Chișinău cu privire la operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425045, al cărei proprietar este Vaculovschi Elena și a deciziei Consiliului mun. Chișinău cu privire la operarea unor modificări în configurația lotului de pământ din str. Olga Vrabie, parcela cu numărul cadastral 0100425172, a cărei proprietar este Sîrbu Viorica (f.d. 68, 73-76).

Prin procura din 23 februarie 2017 Damian Cristina a fost împuternicită de Consiliul mun. Chișinău să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 72).

La 15 martie 2017 reprezentantul Damian Cristina a declarat în interesele Consiliului mun. Chișinău apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017 (f.d. 71).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 mai 2017 nu a dat curs cererii de apel declarate de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017.

A acordat apelantului termen până la 22 iunie 2017 pentru prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probelor invocate în susținerea apelului, nemijlocit în ședința de judecată.

A comunicat participanților la proces că ședința de judecată este numită pentru 22 iunie 2017 (f.d. 82-83).

Ședința de judecată preconizată pentru 22 iunie 2017 s-a amânat pentru 13 iulie 2017 în legătură cu faptul că judecătorul raportor se află în concediu (f.d. 88).

La 03 iulie 2017 reprezentantul Cristina Damian a depus în interesele Consiliului mun. Chișinău apel motivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei nou hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 91-93).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 s-a respins cererea Consiliului mun. Chișinău de prelungire a termenului de depunere a apelului motivat și s-a restituit cererea de apel (f.d. 98-100).

La 01 august 2017 prin intermediul oficiului poștal reprezentantul Damian Cristina a declarat în interesele Consiliului mun. Chișinău recurs împotriva încheierii

Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, solicitând admiterea recursului cu repunerea acestuia în termen, casarea încheierii și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Damian Cristina a indicat că în prezenta cauză lipsește obiectul acțiunii în contencios administrativ – actul administrativ sau nesoluționarea în termen a unei cereri.

Consiliul mun. Chișinău nu adoptat vre-un act administrativ și nu a ignorat cererea lui Burciu Vitalie oferindu-i răspuns în condițiile stabilite de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În ședința de judecată din 13 iulie 2017, la care s-a pronunțat încheierea contestată reprezentantul Consiliului mun. Chișinău nu s-a prezentat, fapt consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 96-97).

La 18 iulie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia încheierii din 13 iulie 2017, fapt ce denotă că recursul declarat de reprezentantul Damian Cristina în interesele Consiliului mun. Chișinău la 01 august 2017 este depus în interiorul termenului de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate și nu este necesară repunerea recursului în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că la 15 martie 2017 reprezentantul Damian Cristina a declarat în interesele Consiliului mun. Chișinău apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017 (f.d. 71).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 mai 2017 nu a dat curs cererii de apel declarate de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017.

A acordat apelantului termen până la 22 iunie 2017 pentru prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probelor invocate în susținerea apelului, nemijlocit în ședința de judecată.

A comunicat participanților la proces că ședința de judecată este numită pentru 22 iunie 2017 (f.d. 82-83).

Curtea de Apel Chișinău la 31 mai 2017 a expediat Consiliului mun. Chișinău copia încheierii de a nu da curs cererii de apel din 30 mai 2017 și citație pentru ședința de judecată din 22 iunie 2017 (f.d.84).

Din avizele de recepție anexate la materialele pricinii rezultă că Consiliul mun. Chișinău a recepționat copia încheierii de a nu da curs cererii de apel și citația pentru ședința de judecată din 22 iunie 2012 la 09 iunie 2017 (f.d. 87).

Ședința de judecată stabilită pentru 22 iunie 2017 s-a amânat pentru 13 iulie 2017 datorită faptului că judecătorul raportor se află în concediu (f.d. 88).

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Consiliului mun. Chișinău citație pentru ședința de judecată din 13 iulie 2017 (f.d. 89).

La 03 iulie 2017 reprezentantul Cristina Damian a depus în interesele Consiliului mun. Chișinău apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2017, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei nou hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 91-93).

Așadar, cererea de apel motivată a fost depusă în interesele Consiliului mun. Chișinău în afara termenului acordat de instanța de apel.

În ședința de judecată a instanței de apel din 13 iulie 2017 reprezentantul Consiliului mun. Chișinău nu s-au prezentat, fapt confirmat în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 96-97), iar în cererea de apel motivată reprezentantul Cristina Damian a invocat că termenul de depunere a apelului motivat a fost omis din greșală.

În conformitate cu art. 115 Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Având în vedere că reprezentantul Damian Cristina nu a invocat un motiv întemeiat de a prelungi termenul de depunere a cererii de apel motivate, instanța de apel întemeiat a respins demersul acesteia.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 113 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Având în vedere că Consiliul mun. Chișinău nu au prezentat apelul motivat în termenul acordat în încheierea din 30 mai 2017 de a nu da curs cererii de apel până la 22 iunie 2017, depunându-l în afara termenului stabilit, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit cererea de apel prin încheierea din 13 iulie 2017.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de

acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Consiliul mun. Chișinău nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale și instanța de apel corect a restituit apelul pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat.

Or, de la 15 martie 2017 când a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe și până la 22 iunie 2017, Consiliul mun. Chișinău a avut suficient termen pentru a se interesa de soarta dosarului și a înlătura neajunsurile cererii de apel cu privire la prezentarea cererii de apel motivate.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău prin intermediul reprezentantului Damian Cristina.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Burciu Vitalie împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton